

Statene Helsepersonellnemnd - HPN-2008-51

Myndighet	Statene Helsepersonellnemnd - Vedtak.
Dato	2008-04-29
Doknr/publisert	HPN-2008-51
Stikkord	Tilbakekall av autorisasjon som sykepleier og hjelpepleier - atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen. Helsepersonelloven § 57.
Sammendrag	Nemnda kom til at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjoner var oppfylt. Klageren hadde stjålet kr 10 000,- fra en pasient i hjemmetjenesten der hun var ansatt som sykepleier. Nemnda viste til at yrkene sykepleier og hjelpepleier er yrker som i særlig grad krever allmenn tillit. Det svekket etter nemndas syn tilliten til klagerens yrkesutøvelse ytterligere at hun kort tid etter arbeidsgiverens instruks om ikke å oppsøke pasienter privat, likevel valgte å oppsøke en pasient på fritiden. Klagerens manglende evne og/eller vilje til å ta innover seg det hun hadde gjort fremsto heller ikke som tillitvekkende. Nemnda kom til at klageren gjennom sine handlinger hadde utvist atferd uforenlig med yrkesutøvelsen. Vurderingen ble ikke endret av at klageren hadde fremlagt gode attester fra tidligere arbeidsforhold og gode tilbakemeldinger fra nåværende arbeidsgiver. Helsetilsynets vedtak ble stadfestet.
Saksgang	SAKSNR: 08/51
Parter	A, født 0.0.19 x.
Forfatter	Ingrid Røstad Fløtten, Kristel Heyerdahl, Jon Helle, Knut Dalen, Grethe Brundtland.

SAKEN GJELDER: Klage på vedtak om tilbakekall av autorisasjon som sykepleier og hjelpepleier, jf. helsepersonelloven § 57.

SAKENS BAKGRUNN: Klageren fikk norsk autorisasjon som hjelpepleier 9. februar 1998 og norsk autorisasjon som sykepleier 4. september 2002. Hun har fra 2004 arbeidet nattevakter som sykepleier i Bydel X i de hjemmebaserte tjenester.

Statens helsetilsyn tilbakekalte klagerens autorisasjoner i vedtak av 7. januar 2008 grunnet atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen. Statens helsetilsyn anså det for overveiende sannsynlig at klageren den 28. desember 2006 stjal kr 10 000,- fra en bruker av hjemmetjenesten.

Klageren ble, som følge av tyveriet, avskjediget fra sin stilling i Bydel X den 25. januar 2007. Hun ble av Y tingrett dømt for grovt tyveri til betinget fengsel i seksti dager med en prøvetid på to år, kombinert med en bot, jf. dom av 17. august 2007.

Vedtaket om tilbakekall ble påklaget av klageren ved advokat Bs brev av 28. januar 2008. Klageren har fremlagt ytterligere dokumentasjon i brev av 29. januar 2008. Statens helsetilsyn opprettholdt vedtaket om tilbakekall og oversendte den 17. mars 2008 saken til Statens helsepersonellnemnd for klagebehandling. I vedtak av samme dato har Statens helsetilsyn avslått begjæring fra klageren om utsatt iverksetting.

KLAGEREN har anført at det ikke er grunnlag for å tilbakekalle hennes autorisasjoner.

Y tingretts dom er bygget på et feilaktig faktisk grunnlag. Forholdet var som følger:

Klageren ble oppringt i julen av en pasient hun så til om natten. Pasienten var gammel og ensom, og beklaget seg over at hun trengte å få tatt ut penger for å betale regninger og kjøpe sigaretter. Klageren synes synd på pasienten, og da hun likevel skulle til byen spurte hun om pasienten ikke ville være med. Hun visste ikke at brukeren var dement, hun virket helt klar, og gikk selv (med rullator) for å ta ut penger i banken og senere for å kjøpe sigaretter. Pasienten angret seg på veien hjem fordi hun ikke hadde tatt ut nok penger, og klageren stoppet derfor ved en annen bank slik at pasienten fikk tatt ut det hun trengte. Klageren var ikke ved noen av tilfellene med pasienten inn i banken. Klageren la veskene og rullatoren i bagasjerommet og kjørte pasienten hjem. Deretter hjalp hun pasienten inn. Det viste seg senere at konvolutten med pengene var falt ut av vesken og lå i bagasjerommet. De ble møtt av en nabo som ringte politiet, og klageren ble beskyldt for tyveri. Pasienten ble veldig skremt og klarte ikke å forklare seg om hendelsen.

Klageren erkjente seg ikke skyldig i tiltalen ved behandlingen av saken i retten. Hun fikk videre svært dårlige råd av advokaten som bisto henne i saken.

I referat av 10. november 2006 fra personalsamtale mellom klageren og avdelingssykepleierne C og D, er det nevnt at klageren tidligere skulle ha fått en advarsel fra arbeidsgiver fordi klageren hadde hatt kontakt med en dødssyk pasient utenom arbeidstid. Klageren syntes svært synd på kvinnen, som også akkurat hadde mistet sin sønn. Hun mente derfor ikke å ha gjort noe galt, og oppfattet ikke samtalen med sin sjef om dette forholdet som en advarsel. Klageren er en empatisk person med en annen kulturell bakgrunn. Saken er uansett bagatellmessig og klageren kan vanskelig se at hun har gjort noe utenfor regelverket.

Klageren har ellers bare mottatt positive tilbakemeldinger for sitt arbeide. Det er fremlagt en attest fra klagerens nåværende arbeidsgiver E, der klageren arbeider med telefonisk rådgivning for luftambulansen. Hun trives i stillingen, og har fått veldig gode tilbakemeldinger. Tilbakekall av autorisasjon får derfor uforholdsmessige store konsekvenser for klageren og representerer en tilleggsstraff.

Videre er det lagt fram attester fra klagerens tidligere arbeidsforhold ved F, G sykehjem og H hjemmetjeneste. Alle underbygger at klageren gjør en meget god jobb som sykepleier og har tillit hos pasienter og overordnede.

Klageren har subsidiært søkt om en begrenset autorisasjon, slik at hun kan fortsette sitt arbeide ved E. Ulempen for klageren ved å miste autorisasjonen er stor, mens det ikke er noen risiko forbundet med å la henne beholde autorisasjonen.

STATENS HELSETILSYN har ikke funnet grunnlag for å endre tidligere vedtak. Det har i klagen ikke fremkommet nye opplysninger av betydning i saken.

Det er ikke grunnlag for å gi klageren en begrenset autorisasjon. Den allmenne tillit til klageren kan ikke anses gjenopprettet, og hun anses derfor ikke skikket til å inneha en begrenset autorisasjon.

NEMNDAS BEMERKNINGER:

Spørsmålet for nemnda er om klageren er «uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig» på grunn av «atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen», jf. helsepersonelloven § 57.

Nemnda har kommet til at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon som sykepleier og hjelpepleier er oppfylt.

Nemnda har lagt til grunn at klageren den 28. desember 2006 stjal kr.10 000,- fra en bruker av hjemmetjenesten der hun var ansatt som sykepleier. Det vises til tingrettens gjennomgang og vurdering av tyveriet, jf. dom av 17. august 2007. Nemnda deler fullt ut den bevisvurdering som er gjort av tingretten, og har ikke ansett klagerens forklaring troverdig.

Det presiseres at beviskravene for skyld i forhold til å kunne fatte vedtak om administrative reaksjoner etter helsepersonelloven ikke er like strenge som beviskravene for å kunne idømme straff ved de ordinære domstoler etter straffelovens regler. Tingretten fant det bevist ut over rimelig tvil at klageren forsettelig hadde stjålet penger. De anvendte bevis i saken er derfor av en slik vekt at de beviskrav som gjelder ved tilbakekall av autorisasjon, alminnelig sannsynlighetsovervekt, klart er oppfylt.

Yrkene sykepleier og hjelpepleier er yrker som i særlig grad krever allmenn tillit.

Som sykepleier i hjemmetjenesten var klageren i en situasjon der hun hadde kontakt med svært hjelpetrengende, og i noen tilfeller demente, pasienter. En hjelpepleier skal ivareta den praktiske pleie- og omsorgsfunksjonen overfor pasienter i helsetjenesten, og det er således av betydning at pasienter, annet helsepersonell og allmennheten for øvrig har tillit til det aktuelle helsepersonell. Tyveri av penger fra en pasient, som klageren i kraft av sin stilling hadde et særlig ansvar for å ta vare på, innebærer en grov utnyttelse av brukerens svake situasjon og er et meget alvorlig tillitsbrudd. Klagerens handlinger svekker tilliten til hennes egen yrkesutøvelse og er egnet til å svekke den allmenne tillit til sykepleiere og helsetjenesten generelt. Tyveri fra en pasient er ikke forenlig med virksomhet som helsepersonell. Det har ikke betydning for nemndas vurdering at klageren ikke var på vakt den aktuelle dagen.

Nemnda har merket seg at klageren i november 2006, kort tid før den aktuelle hendelse, ble kalt inn til personalsamtale med arbeidsgiver i Bydel X, jf. møtereferat av 10. november 2006. Det fremgår av møtereferatet at klageren også tidligere hadde oppsøkt en bruker av hjemmetjenesten på sin fritid, og klageren ble av arbeidsgiver gjort oppmerksom på at grensen mellom jobb og privatliv er viktig. Arbeidsgiver skal i tillegg ha gitt klageren beskjed om at hun ikke hadde lov å oppsøke brukere privat eller å ta i mot gaver fra brukerne. Etter nemndas vurdering svekker det derved tilliten til klagerens yrkesutøvelse ytterligere når hun kort tid etter, til tross for arbeidsgiverens instruksjer, likevel valgte å på ny oppsøke en bruker på fritiden. Klageren synes med dette lite korrigierbar.

Etter nemndas vurdering fremstår heller ikke klagerens manglende evne og/eller vilje til å ta innover seg det hun har gjort som tillitvekkende.

De handlinger klageren er dømt for innebærer et betydelig avvik fra de krav som må stilles til en sykepleier og en hjelpepleier, og utgjør «atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen». Nemnda anser tyveriet som et grovt tillitsbrudd og klageren må anses uegnet til å utøve yrket som sykepleier og hjelpepleier forsvarlig.

At klageren har fremlagt gode attester fra tidligere arbeidsforhold og gode tilbakemeldinger fra nåværende arbeidsgiver har, slik nemnda ser det, begrenset betydning for nemndas vurdering. Klagerens anførsel om at hun ikke har fått hjelp til å fremstille sin sak, kan heller ikke føre fram. Nemnda viser til at klageren har hatt juridisk bistand fra advokat både i forbindelse med straffesaken og tilsynssaken.

Tilbakekall av autorisasjon etter helsepersonelloven er begrunnet i hensynet til sikkerhet for fremtidige pasienter, kvalitet i helsetjenesten og tilliten til helsevesenet, mens straff har pønalt karakter og ilegges ut fra andre hensyn. Tilbakekall av autorisasjon etter helsepersonelloven er ikke å anse som straff i den Europeiske menneskerettighetskonvensjons forstand, se Høyesteretts dom av 8. september 2004. Tilsynsmyndigheten kan således tilbakekalle helsepersonells autorisasjon selv om vedkommende er straffedømt for det samme forhold.

Nemnda har kommet til at vilkårene for å tilbakekalle klagerens autorisasjon som sykepleier og hjelpepleier er oppfylt, jf. helsepersonelloven § 57. I de tilfeller vilkårene for tilbakekall anses oppfylt, må det også foretas en vurdering av om tilbakekall *skal* foretas.

Etter nemndas vurdering er et tilbakekall av klagerens autorisasjon som sykepleier og hjelpepleier ikke et uforholdsmessig inngrep i foreliggende sak. Klageren har gjennom sine handlinger utvist dårlig skjønn og sviktende vurderingsevne. Etter nemndas syn representerer klagerens handlinger et brudd på den tillit som både

pasienter og samfunnet må ha til en offentlig godkjent sykepleier og hjelpepleier, og er ikke forenlig med utøvelse av yrket som sykepleier og hjelpepleier. Nemnda ser det på denne bakgrunn som nødvendig at autorisasjonene fratras klageren. Hensynet til klageren kan ikke oppveie for de sterke offentlige hensyn som tilsier at autorisasjonen tilbakekalles.

Klageren har subsidiært anført at hun er skikket til å ha autorisasjon med begrensninger, jf. helsepersonelloven § 59. Etter nemndas syn er det ikke aktuelt å gi klageren en begrenset autorisasjon på grunn av sakens art og alvor. For nemndas vurdering er det videre tillagt vekt at klageren ikke erkjenner det som anes å være de faktiske forhold. Tilliten til klageren kan vanskelig bedres uten at hun viser en annen holdning til, og forståelse av, det hun har gjort.

Klagen har med dette ikke ført frem og det påklagede vedtak stadfestes.

Vedtaket er enstemmig.

KONKLUSJON: Statens helsetilsyns vedtak av 7. januar 2008 stadfestes.